

Vaalien ulkomainonnan ohje vuoden 2024 tasavallan presidentinvaalista alkaen

Kunnanhallitus 13.11.2023 § 252
503/00.00.00.03/2023

Kuntaliiton vakiintuneena ohjeistuksena on, että vaalien ulkomainonta suositetaan aloitettavaksi niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa, aikaisintaan viikkoa ennen ennakkoäänestyksen aloittamista. Tätä ohjetta on noudatettu myös Vihdin kunnassa.

Valtion hallinnoimilla liikenneväylillä on vaalimainonta perinteisesti voitu aloittaa kuukautta ennen vaalipäivää. Maininta määräajasta löytyy Kuntaliiton yleiskirjeestä 17/2023, joka on oheismateriaalina.

Valtion ja kuntien hallinnoimista liikenneväylistä löytyy kartalla olevia tietoja esimerkiksi alla olevasta linkistä. Sinisellä näkyvät valtion hallinnoimat liikenneväylät, violetilla kunnan hallinnoimat kadut ja tiet ja mustalla yksityistiet: https://paikkatieto.vaylapilvi.fi/suomen-vaylat/link/fi/8/354882/6696185/1486+100+digiroad:DR_Tielinkki_hallinnollinen_luokka++793+100+default

Edellä mainitusta karttapalvelusta näkyy, että esimerkiksi Nummelan ja Vihdin kirkonkylän alueella on sekä valtion että kuntien omistamia liikenneväyliä. Useissa tapauksissa vasta tarkempi tarkastelu osoittaa, mitä liikenneväyliä hallinnoi valtio ja mitä kunta.

Vuoden 2022 aluevaalien aikana tuli Vihdin kunnan alueella mainostavilta muutospyyntö vaalimainonnan aloituksen ajankohtaan. Perusteena pyynnölle oli toivomus yhtenäistää vaalimainonnan ajankohta valtion hallinnoimien liikenneväylien varrella ja kunnan hallinnoimilla alueilla. Mainostajat ovat kokeneet hankalaksi noudattaa kahta erilaista aikarajaa. Mainostajan on melko työlästä yksityiskohtaisesti selvittää, mitä liikenneväyliä hallinnoi valtio ja mitä kunta.

Vaalien ulkomainonnan aloittamisen aikarajoista on kooste alla:

Ohjeen laatija (suluissa ohjeen kohdealue)	Vaalien ulkomainonnan aloittamisen aikaraja tekstinä
Kuntaliitto (kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevat alueet)	Aikaisintaan viikkoa ennen ennakkoäänestyksen alkamista
Väylävirasto ja ELY-keskukset (valtion hallinnoimat liikenneväylät)	Aikaisintaan kuukautta ennen asianomaista vaalitilaisuutta (vaalipäivää)

Vihdin kunnanhallitus päätti 28.11.2022 § 253, että vuoden 2023 eduskuntavaalien ulkomainonta Vihdin kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla suositellaan aloitettavaksi aikaisintaan kuukautta ennen vaalipäivää. Perusteena ratkaisulle on se, että vaalien ulkomainonnan aloittamisen aikaraja olisi yhtenäinen valtion hallinnoimilla liikenneväylillä ja kunnan hallinnoimilla alueilla. Tämä helpottaisi vaalimainostajien tehtävää.

Asiasta konsultoitii vuonna 2022 myös Oikeusministeriötä ja Kuntaliittoa. Molemmat suhtautuivat myönteisesti valtion ja kuntien hallinnoimien liikenneväylien ja -alueiden vaalimainonnan ajankohtien yhtenäistämiseen. Kuitenkin Kuntaliiton yleiskirjeeseen 17/2023 vuoden 2024 tasavallan presidentinvaalista sisältyy edelleen suositus, että kunnan määräysvallassa olevilla alueilla vaalimainonta aloitettaisiin aikaisintaan viikkoa ennen ennakoäänestyksen alkua.

Valmistelija	Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää, että vaalien ulkomainonta Vihdin kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla suositellaan aloitettavaksi aikaisintaan kuukautta ennen vaalipäivää.</p> <p>Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.</p>
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösesityksen yksimielisesti.
Tiedoksi	- keskusvaalilautakunta, Kuntaliiton lakiyksikkö, Oikeusministeriö vaalit(at)gov.fi